

Marçal Rioja I Carreras

**PERCEPCIÓ DEL SUPORT EDUCATIU A LA UEC I EL SEU IMPACTE EN
ELS ALUMNES**

TREBALL DE FI DE GRAU

Dirigit per la Dra. Montserrat Domènech Auqué

Grau de Psicologia

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Tarragona

2025

RESUM

Aquest estudi analitza la percepció dels alumnes sobre el suport educatiu rebut a les Unitats d'Escolarització Compartida (UEC) i el seu impacte en el benestar personal, conductual i educatiu. A partir d'un qüestionari dissenyat ad hoc, es van recollir dades quantitatives i qualitatives, de 30 alumnes d'entre 14 i 17 anys de tres UEC de Catalunya. Els resultats mostren una valoració molt positiva de la relació amb els educadors i del suport emocional i educatiu rebut, especialment en comparació amb l'experiència prèvia a l'institut ordinari. Els alumnes també expressen una millora en la seva actitud i esforç, així com un alt grau de satisfacció amb l'entorn de la UEC. L'estudi posa de manifest la importància d'una educació centrada en la persona, basada en el vincle, la confiança i l'adaptació a les necessitats individuals, especialment en aquells contextos d'alta vulnerabilitat.

Paraules clau: Unitat d'Escolarització Compartida, Suport educatiu, Percepció de l'alumnat, Benestar emocional, Inclusió educativa, Relació educador-alumne, Alumnat en risc d'exclusió.

ABSTRACT

This study analyses students' perceptions of the educational support received in Shared Education Units (UEC) and its impact on personal, behavioral and educational well-being. Based on an ad hoc designed questionnaire, quantitative and qualitative data were collected from 30 students aged between 14 and 17 from three UECs in Catalonia. The results show a very positive assessment of the relationship with educators and the emotional and educational support received, especially compared to the previous experience in regular high school. Students also express an improvement in their attitude and effort, as well as a high degree of satisfaction with the UEC environment. The study highlights the importance of a person-centred education, based on bonding, trust and adaptation to individual needs, especially in those contexts of high vulnerability.

Key words: Shared Schooling Unit (UEC), Educational support, Student perception, Emotional well-being, Educational inclusion, Teacher-student relationship, At-risk students.

ÍNDEX

0. Introducció	2
1. Introducció teòrica.....	3
1.1. Les Unitats d'Escolarització Compartida (UEC)	3
1.2. El Suport Educatiu.....	6
1.3. El suport educatiu en les Unitats d'Escolarització Compartida	9
1.4. Mirada Crítica al sistema educatiu ordinari	13
2. Objectius i hipòtesis.....	16
2.1. Objectius específics	16
2.2. Hipòtesis	16
3. Metodologia.....	17
3.1. Participants.....	17
3.2. Instrument.....	17
3.3. Procediment.....	19
3.4. Anàlisi de dades.....	19
4. Resultats.....	20
4.1. Noves variables	20
4.2. Resultats quantitatius	25
4.3. Resultats qualitatis	33
5. Discussió.....	37
5.1. Limitacions de l'estudi.....	40
6. Bibliografia	42
7. Annex.....	45
7.1. Qüestionari: "tu experiència en la UEC"	45
7.2. Respostes qualitatives del qüestionari	45

0. Introducció

L'exclusió educativa és un fenomen complex que afecta de manera directa a joves que presenten situacions de vulnerabilitat social, econòmica, conductual o emocional.

Davant la dificultat existent de tots aquests alumnes per aconseguir adaptar-se al sistema educatiu ordinari, el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya impulsa recursos específics com les Unitats d'Escolarització Compartida (UEC). Les UEC porten per objectiu oferir una resposta educativa adaptada, motivadora i integral que permeti a l'alumnat continuar la seva formació i evitar així, l'abandonament escolar prematur.

Tot i l'esforç del sistema educatiu per garantir una atenció més personalitzada i adaptada a l'alumnat divers, sovint es continua donant importància única i exclusivament a indicadors quantitius com l'assistència a classe o la qualificació obtinguda en un examen, deixant en un segon pla les necessitats educatives de cada alumne, així com la seva veu, percepcions i vivències dins l'entorn educatiu. Aquesta manca d'empatia, tacte, proximitat i reconeixement fa que, sovint, es perdin pel camí elements clau per entendre els processos de vinculació o desconexió amb l'aprenentatge, especialment en contextos tan sensibles com els de les UEC.

Aquest treball pretén precisament revertir aquesta tendència, posant el focus en la percepció dels alumnes de la UEC sobre el suport educatiu que reben, i en com, aquesta percepció subjectiva, influeix en el seu benestar personal i la seva actitud cap a l'aprenentatge.

La motivació per dur a terme aquesta investigació sorgeix arran de la meua experiència durant les pràctiques universitàries en una de les Unitat d'Escolarització Compartida de Catalunya. Aquesta vivència m'ha permès observar de primera mà la realitat tan complexa que viuen els joves en situació de vulnerabilitat diàriament, així com la importància que té el vincle proper que s'estableix entre els professionals i l'alumnat.

Entendre com els alumnes valoren el suport emocional, acadèmic i relacional que reben per part dels seus referents educatius pot proporcionar informació valuosa per identificar quins aspectes tenen un impacte més positiu en aquest

tipus de població. Alhora, aquesta anàlisi pot ajudar a extrapolar estratègies educatives efectives a altres contextos escolars que també atenen alumnes amb dificultats d'adaptació o risc d'exclusió.

1. Introducció teòrica

1.1. Les Unitats d'Escolarització Compartida (UEC)

1.1.1. Definició i fonaments normatius

Les Unitats d'Escolarització Compartida (UEC) són una mesura intensiva d'atenció educativa impulsada pel Departament d'Educació de Catalunya. Estan dissenyades per atendre alumnes que presenten necessitats educatives derivades de situacions socioeconòmiques i culturals especialment complexes. Aquest recurs s'activa quan ja s'han fet totes les mesures addicionals disponibles dins del centre educatiu, i aquestes resulten insuficients per garantir l'èxit acadèmic i la permanència d'aquell alumne dins el sistema educatiu ordinari. (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025).

1.1.2. Objectius formatius, personals i socials

Les Unitats d'Escolarització Compartida tenen com a principal objectiu prevenir l'abandonament prematur del sistema educatiu i afavorir l'assoliment de les competències bàsiques de l'educació secundària obligatòria (ESO) d'aquells alumnes que, per diversos motius, no han pogut adaptar-se adequadament a l'entorn educatiu ordinari.

Aquest recurs ofereix una atenció educativa individualitzada i flexible, la qual combina l'aprenentatge acadèmic amb suport emocional, conductual i social de l'alumne. Es persegueix, entre d'altres, els següents objectius:

- Reintegrar els alumnes al procés educatiu mitjançant una metodologia motivadora i significativa, connectant amb els seus interessos i necessitats, per tal d'assegurar la seva continuïtat formativa.
- Restablir l'autoestima i la confiança de l'alumne, per tal de fomentar una imatge positiva i eficaç sobre les seves pròpies capacitats.
- Potenciar la seva autonomia i responsabilitat, promovent actituds de respecte, esforç i convivència.

- Contribuir a l'elaboració d'un futur digne i formatiu que faciliti la transició a estudis postobligatoris o a la inserció sociolaboral.
- Treballar en coordinació amb l'institut de procedència de l'alumne i altres professionals per garantir un bon seguiment.

És per aquest motiu que les UEC no es limiten a ser un recurs provisional al sistema ordinari, sinó que es converteixen en un espai educatiu amb entitat pròpia.

La intervenció que s'utilitza des de la UEC, centrada en la persona i en la seva realitat, la converteix en una oportunitat real de canvi per a molts d'aquests joves amb trajectòries escolars complexes. L'acompanyament que ofereix no només incideix en l'àmbit acadèmic, sinó que també afavoreix la identitat personal, la recuperació del vincle amb l'aprenentatge i la projecció d'un futur possible. (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025).

1.1.3. Treball en xarxa

No són espais aïllats, sinó que formen part d'un ecosistema educatiu i social més ampli, el qual requereix una coordinació contínua per totes les parts que s'hi veuen implicades. Alguns d'aquests serveis poden ser, el de justícia, salut, orientació laboral, recursos comunitaris, entre d'altres. Tot i gaudir de certa autonomia en el seu dia a dia (sempre actuant dins del marc establert pel Departament d'Educació), han de treballar en xarxa amb aquests serveis per tal de donar una resposta integral a les necessitats dels joves. Un dels vincles més rellevants és el que s'estableix entre la UEC i el centre educatiu de procedència de l'alumne. Cal garantir mecanismes de coordinació i comunicació eficaços per tal que la intervenció educativa tan efectiva com sigui possible. Aquesta sinergia es concreta amb reunions de seguiment periòdic, on es comparteixen els objectius, l'evolució i les necessitats dels alumnes. (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025).

1.1.4. Perfil i context de l'alumnat derivat

L'alumnat que és derivat a una UEC sovint presenta un conjunt de factors que dificulten la seva adaptació al sistema educatiu ordinari i en conseqüència, presenta un desenvolupament acadèmic i personal alterat.

Es tracta d'un col·lectiu amb gran heterogeneïtat, amb una trajectòria escolar ben marcada per la inestabilitat, on el fracàs escolar, l'absentisme reiterat, les expulsions i la desmotivació acadèmica hi són presents. Aquestes trajectòries acostumen a anar acompanyades de realitats personals i familiars ben complexes, on molt possiblement hi haurà situacions de vulnerabilitat social, econòmica o emocional.

Són diversos els motius que acaben portant a la final derivació de l'alumne a la UEC. Alguns estudiants mostren dificultats conductuals les quals continuen presents davant les mesures ordinàries del centre educatiu, com ara: conflictes amb els companys, actituds disruptives dins l'aula o l'incompliment reiterat de les normes de convivència. Alguns altres poden presentar trastorns emocionals o del comportament, tals com Trastorns de Dèficit d'Atenció amb Hiperactivitat o sense (TDAH), trastorns de la conducta, o altres diagnòstics vinculats a la salut mental, que poden interferir greument la seva capacitat d'aprenentatge i adaptació a l'entorn escolar tradicional.

Molts d'aquests joves provenen d'entorns familiars poc estructurats, on sovint hi ha una manca de suport parental adequat, manca de rutines o supervisió, i, fins i tot l'exposició a situacions de negligència o violència. Aquesta realitat sociofamiliar viscuda diàriament, influeix de manera directa en la seva actitud vers l'escola percebent-la com un espai hostil i aliè. Segons Morinaj et al. (2020), "l'alineació escolar pot ser vista com el resultat de la manca de recursos que condueixen a conductes problemàtiques (baixa participació en les activitats escolars i comportaments antisocials) i, al seu torn, a un rendiment acadèmic més baix".

Davant aquesta realitat tan diversa i complexa, les UEC acaben convertint-se en recursos educatius que van molt més enllà de la mera intervenció acadèmica. Té com a propòsit oferir una nova oportunitat als joves a partir de finalitats pedagògiques, socials i personals,

A partir de finalitats pedagògiques, socials i personals, la UEC pretén reconduir les trajectòries escolars complexes que presenten aquests joves, amb l'objectiu d'oferir-los eines i suport personalitzat que els permetin crear una nova oportunitat educativa. (Departament d'Educació i Formació Professional, 2025)

1.1.5. Comparativa amb altres models autonòmics

El terme UEC és específic de Catalunya, en altres comunitats autònomes hi ha recursos similars tot i que es coneixen amb altres noms. A Madrid, per exemple, existeixen les Aules de Compensació Educativa (ACE). Aquestes aules estan adreçades a estudiants amb un alt risc d'abandonament escolar, alta desmotivació, períodes llargs d'absentisme o baix rendiment escolar.

S'utilitza una metodologia educativa més pràctica i adaptada a les seves necessitats. A diferència de les UEC, les ACE tenen com a objectiu principal el retorn gradual i flexible de l'alumne al grup ordinari de l'ESO un com mostra una millora significativa en la seva actitud, assistència i nivell acadèmic. (Regulación De Compensación Educativa, 2025).

Altres objectius que es persegueixen són: garantir l'atenció educativa, assegurar que l'alumnat adquireixi les competències bàsiques de l'ESO, i en cas de la impossibilitat del retorn al grup ordinari, proporcionar les eines necessàries perquè els seus estudiants puguin incorporar-se a una FP Bàsica o a una UFIL (Unitat de Formació i Inserció laboral).

1.2. El Suport Educatiu

1.2.1. Dimensions del suport educatiu

El suport educatiu es coneix com l'acció intencionada i sistemàtica de proporcionar recursos, estratègies i acompanyament per facilitar l'aprenentatge, el desenvolupament personal i la participació activa de l'alumnat en el seu procés educatiu.

Aquest concepte, no només fa referència a tots aquells esforços dirigits a l'alumnat amb discapacitats, sinó que engloba qualsevol mena d'intervenció per respondre davant la gran varietat de necessitats que poden aparèixer en un context escolar. "L'educació inclusiva és reconeguda pel seu potencial per proporcionar suport a l'aprenentatge a tots els alumnes, inclosos aquells que poden trobar dificultats amb els mètodes d'instrucció tradicionals" (Johnson & Erasmus, 2024).

Aquestes necessitats poden ser molt diverses, i no sempre es poden veure a simple vista. Les dificultats específiques d'aprenentatge, com la dislèxia o la discalculia, interfereixen en la capacitat per seguir determinades assignatures

d'alguns estudiants, el qual requerirà una espècie determinada de suport educatiu. També es pot donar el cas en què ens trobem barreres lingüístiques de l'alumnat nouvingut i que encara no sàpiga parlar l'idioma vehicular del centre, el qual necessitarà un altre tipus de suport educatiu. Les situacions de desavantatge socioeconòmic poden derivar en falta de recursos, dificultat per mantenir hàbits d'estudi o inestabilitat en l'assistència escolar. "Les dificultats financeres, independents dels recursos educatius poden influir de manera única en el desenvolupament cerebral i cognitiu" (Romeo, et al., (2022).

A banda d'aquests múltiples factors, és molt freqüent que els alumnes presentin dificultats emocionals i comportamentals, com ara, una falta de control d'impulsos, tendència a desafiar les normes de classe o fins i tot la necessitat d'utilitzar la violència per expressar-se davant situacions d'alt neguit i frustració. És tanta la varietat de situacions i necessitats que pot presentar l'alumnat, que evidencia la impossibilitat d'un suport educatiu únic i estandarditzat. Al contrari, el suport educatiu ha de ser flexible i capaç de prendre la forma necessària per a adaptar-se a la realitat de cada alumne. "L'ensenyament i l'aprenentatge són cada cop més difícils a causa de la diversitat de capacitats i discapacitats dels estudiants. Tanmateix, hi ha processos de diferenciació que, si s'implementen, poden oferir millors oportunitats perquè els estudiants participin activament en el seu aprenentatge" (Goyibova, et al., 2025).

1.2.2. Tipologies de suport educatiu

El suport educatiu pot adoptar diverses formes segons les necessitats que requereixi l'alumnat, els recursos disponibles o, fins i tot, l'organització i direcció dels centres educatius. Aquesta diversitat de suports es pot classificar segons diferents criteris, com ara el lloc on s'ofereix, la durada, la quantitat d'alumnes, o el perfil dels professionals implicats.

El suport ordinari és aquell que es proporciona dins de l'aula ordinària i que es dirigeix a tot l'alumnat. Té com a objectiu adaptar l'ensenyament a la diversitat del grup classe. Inclou mesures com les adaptacions metodològiques, la formació de grups flexibles en funció de les necessitats, interessos o nivell competencial dels estudiants, així com la promoció del

treball cooperatiu. Tal com assenyala Van Camp et al. (2021), "un augment dels suports ordinaris a l'aula pot reduir el comportament disruptiu i incrementar el compromís acadèmic de l'alumnat". Per altra banda, el suport específic s'adreça únicament a aquells alumnes amb necessitats educatives més concretes i profundes, i acostuma a requerir la intervenció de professionals especialitzats, com ara mestres d'educació especial, logopedes, terapeutes o educadors socials. En aquest sentit, Van Camp et al. (2021), afirmen que "les intervencions de nivell 2 (suport específic) són suports específics adreçats a alumnes en petits grups, cosa que les fa relativament eficients i factibles d'implementar per part de les escoles. Tanmateix, requereixen una inversió de recursos escolars superior a la necessària en el nivell 1 (suport ordinari)".

El suport educatiu també es pot classificar en funció de la seva durada. Pot ser temporal, el qual s'ofereix durant un període de temps limitat, amb l'objectiu de superar qualsevol dificultat puntual. Aquest, per exemple, està dirigit als alumnes nouvinguts que necessiten suport lingüístic. I també pot ser permanent, el qual es mantindrà al llarg del temps, ja que respondran a necessitats educatives estables, com per exemple, les que presenten els alumnes amb discapacitat intel·lectual, trastorns del desenvolupament o problemes conductuals.

Finalment, aquest suport pot ser tant individual com grupal. Les intervencions individualitzades són actuacions centrades en un sol alumne, i el principal exemple n'és el Pla Individualitzat (PI), el qual recull els objectius, les estratègies i els criteris d'avaluació adaptats a les necessitats particular d'aquell alumne. "El Pla Individualitzat (PI), que serveix com a 'full de ruta' per atendre les necessitats d'aprenentatge individualitzades d'un infant, té com a objectiu promoure la comunicació entre les famílies i el personal escolar sobre els serveis i suports que s'han de proporcionar a l'alumne amb necessitats educatives especials" (Slade et al., 2018).

Per altra banda, tenim les intervencions grupals, les quals es dirigeixen a petits grups d'alumnes que comparteixen necessitats educatives similars, com pot ser reforç en llengua o matemàtiques.

1.3. El suport educatiu en les Unitats d'Escolarització Compartida

1.3.1. Una vivència subjectiva

En el context de les Unitats d'Escolarització Compartida (UEC), el suport educatiu s'entén més enllà de la simple aplicació de recursos i estratègies pedagògiques a tots els alumnes per igual. Consisteix en com experimenten i interpreten els mateixos alumnes tot l'acompanyament que se'ls ofereix per part de l'equip educatiu.

Molts dels alumnes que arriben a la UEC, van acompanyats d'un llarg historial d'experiències escolars negatives. Poden haver sentit que no encaixaven, que no se'ls comprèn, i que l'origen del problema són ells mateixos. Tota aquesta trajectòria de rebuig, invisibilització i invalidació, fa que sovint, arribin amb una actitud defensiva i apàtica. A conseqüència d'aquesta diversitat d'experiències, una mateixa acció, pot portar a diferents reaccions per part de l'alumnat. És important entendre, doncs, que el suport educatiu percebut no depèn només del que es fa, sinó de com es fa i com es rep. "Els estudiants generalment preferien un professor just, comprensiu i que mantingui el control, però no d'una manera hostil o autoritària. Les seves preferències estan arrelades en les seves pròpies experiències i expectatives sobre el respecte i la justícia" (Chiu & Tulley, 1997).

Així doncs, aquest caràcter tan subjectiu, emfatitza la importància de l'escolta activa i l'adaptació constant, només d'aquesta manera es pot garantir que, la intervenció que es vol oferir, sigui valorada positivament.

1.3.2. L'impacte del suport en la salut mental i l'autoestima

Quan el suport educatiu és significatiu, té un impacte positiu en l'autoestima i en la motivació per aprendre. Quan l'alumne percep que l'adult mostra un interès genuí per la seva realitat i se sent tractat com un subjecte digne de confiança, s'obre al canvi i a l'aprenentatge. Tal com anomena Jowett, S. et al. (2023) "Els alumnes que mantenen relacions de qualitat amb els seus docents tenen més probabilitats d'experimentar afecte positiu i motivació intrínseca, així com nivells més alts d'autoestima i percepció de competència".

El canvi no s'inicia quan l'educador comença a intervenir, sinó quan l'alumne comença a sentir que algú realment l'entén i creu en ell. Aquest canvi de percepció, genera un contrast amb la realitat viscuda prèviament, i genera la possibilitat de reconstruir la mateixa autoestima i identitat personal. El suport percebut funciona, doncs, com una eina capaç de millorar no només la vida acadèmica, sinó també el benestar emocional, social i personal de l'alumne, afavorint processos de creixement personal que poden tenir un gran impacte en el seu desenvolupament global. "Les persones que reben el suport social adequat poden afrontar millor les dificultats i els reptes. Per tant, la interacció social entre persones que no tenen suport social és imprescindible" (Haddad et al. 2024).

Aquest canvi, sovint és lent i no lineal. Acostumen a haver-hi recaigudes, resistència i moments de bloqueig. Però quan l'alumne acaba interpretant aquest suport com una forma genuïna d'acompanyament, i no com una mesura correctiva, comencen a aparèixer els primers signes de millora. Algunes d'ells, poden ser: l'augment de la participació a classe, una actitud més assertiva amb les normes del centre, i, sobretot, una millora en la percepció del mateix valor com a estudiant i com a persona.

En el context de la UEC, on l'acompanyament va molt més enllà dels continguts curriculars, l'eficàcia del suport s'evidencia en el canvi de perspectiva i comportament que fa l'alumne durant el curs. Posant especial atenció en el seu benestar i en la millora de les seves capacitats per vincular-se positivament amb el seu entorn. "El suport social a les escoles pot millorar el benestar dels estudiants" (Alwi et al., 2020).

1.3.3. L'educació emocional a les UEC

L'educació emocional és un factor determinant que influeix directament en la conducta, la motivació i la predisposició a l'aprenentatge de l'alumne. Lluny de ser un element secundari, el treball i la gestió emocional es converteix en un punt clau per garantir, doncs, la continuïtat acadèmica. En les Unitats d'Escolarització Compartida, no només s'ofereixen coneixements acadèmics, sinó que també s'ajuda l'alumne a identificar, expressar i gestionar les seves pròpies emocions. "Les competències socials i emocionals són crucials per a un desenvolupament saludable de l'alumne en el context educatiu.

Afavoreixen el rendiment acadèmic i les relacions interpersonals positives a l'escola" (Llorent, et al., 2024).

Tot i que en molts casos no hi ha temps per dedicar una sessió específica a l'educació emocional, sovint s'acaba prioritzant per davant del contingut acadèmic, especialment quan la situació emocional de l'alumnat ho requereix. Aquesta priorització s'explica pel fet que, en un alumnat tan divers, les dificultats emocionals que no es treballen poden acabar provocant problemes en el futur, tant en l'àmbit personal com educatiu. És per això que, treballar també l'educació emocional resulta imprescindible per afavorir el rendiment i l'èxit personal dels alumnes de les UEC. "Quan es prioritzen les necessitats socioemocionals dels estudiants, és més probable que responguin a l'aprenentatge dins de l'entorn escolar. Sobretot en estudiants que han experimentat traumes o experiències adverses a la infància" (Kaspar & Massey, 2022).

1.3.4. La relació educador-alumne i l'estil democràtic

Un dels aspectes clau del suport educatiu és la relació que s'estableix entre l'alumne i el seu docent de referència. Sovint és el vincle humà el que marca la diferència en la capacitat de l'alumne per aprendre, superar dificultats, augmentar la motivació pels estudis o, directament, per desenvolupar la capacitat de poder confiar en algú. Quan aquest vincle és significatiu, és capaç de generar seguretat emocional i afavorir la implicació activa de l'alumne en el seu propi procés educatiu. "La relació entre professors i estudiants s'ha identificat com un predictor significatiu del compromís acadèmic en estudis anteriors. S'ha demostrat que els comentaris i les avaluacions positives dels professors fomenten un autoconcepte acadèmic positiu en els estudiants, cosa que estimula el seu interès i augmenta els seus nivells de compromís" (Liu, 2024).

Quan el vincle es fonamenta en la confiança, la disponibilitat i el respecte mutu, l'alumne percep a l'educador com una figura de referència en qui poder confiar i que l'acompanya des d'una actitud propera, però no autoritària. Aquest estil, anomenat estil democràtic, es caracteritza per una combinació equilibrada entre disciplina, empatia i comunicació. Evitant el control extrem i la disciplina rígida, i fomentant la coherència, la presència i l'escolta activa,

permet establir límits clars des del respecte. Tot plegat contribueix a generar un clima de confiança i participació dins l'aula, que afavoreix l'autoregulació, l'autonomia i el desenvolupament del pensament crític per part de l'alumnat, alhora que promou la responsabilització en el seu procés d'aprenentatge. Tal com afirma Lee (2012), "Les escoles amb un estil democràtic, amb alts nivells tant d'exigència com de capacitat de resposta, poden potenciar la implicació de l'alumnat i el seu rendiment acadèmic proporcionant les condicions òptimes per facilitar els processos interns dels estudiants i la interiorització de la motivació extrínseca".

1.3.5. L'autoritat dels referents educatius

L'autoritat que exerceixen els referents educatius, no es basa en la imposició, sinó en la confiança i la coherència. L'educador es converteix en la figura de referència, però no pas per la seva capacitat de control, sinó per la seva constància, claredat, compromís i habilitat per guiar.

Establir límits és imprescindible, però aquests s'han d'entendre com una forma de responsabilitat i no com a càstig. Quan l'alumnat aconsegueix entendre les normes com quelcom per ajudar-lo a avançar, les seves respostes acaben sent més receptives i col·laboratives. "L'associació entre l'enfocament relacional de la disciplina dels professors i la baixa resistència dels estudiants estava marcada per les percepcions dels estudiants sobre la confiança dels professors" (Gregory & Ripski, 2008).

La coherència entre el discurs, i les accions educatives és el que dona credibilitat a l'educador i consolida aquesta relació asimètrica de confiança. Per aquest motiu, l'autoritat que es construeix a la UEC, requereix ser ferma però empàtica, capaç de mantenir el vincle fins i tot en els moments d'alta tensió. Així, l'autoritat no s'imposa per allunyar, sinó per acompanyar, donar suport i ajudar a orientar a l'alumne. "L'empatia permet als professors entendre les diferents perspectives dels estudiants, llegir els seus senyals no verbals i reaccionar amb preocupació davant els estudiants que necessiten ajuda; totes aquestes qualitats són indicadors de suport emocional" (Aldrup, et al., 2022).

1.3.6. Reconeixement emocional i validació de l'experiència

Un altre aspecte important per enfortir la relació entre educador-alumne, és el reconeixement emocional. Aquest consisteix a validar les emocions expressades per l'alumne, especialment en moments d'alta tensió i frustració. No es tracta de justificar conductes inadequades, sinó comprendre'n l'origen i oferir un acompanyament que condueixi l'alumne cap a formes més adaptatives de resposta. Aquesta actitud pedagògica contribueix a la creació d'un clima educatiu segur, i alhora afavoreix la millora de la gestió emocional de l'alumnat. "Els docents que adopten la reavaluació cognitiva poden beneficiar indirectament els estudiants fomentant un clima de suport a l'aula, millorant les relacions professor-alumne, que són essencials per al desenvolupament emocional i acadèmic dels alumnes" (Wang et al. 2023).

Sentir-se escoltat i validat també té un impacte positiu en el desenvolupament personal de l'alumne. Quan els educadors practiquen una escolta activa autèntica i sense prejudicis, transmeten a l'alumne que la seva veu importa. Aquesta validació emocional reforça el sentiment de pertinença i el valor personal, els quals influeixen directament en el comportament i en la implicació escolar. "Els estudiants que senten que els seus professors els escolten genuïnament tenen més probabilitat de desenvolupar un sentiment de pertinença i seguretat a l'aula. Aquesta confiança és essencial per crear un entorn on els estudiants estiguin disposats a assumir riscos, compartir les seves idees i expressar les seves preocupacions sense por de ser jutjats. (Paramole et al., 2024, p. 80).

1.4. Mirada Crítica al sistema educatiu ordinari

1.4.1. Factors d'exclusió prèvia i manca d'adaptació

Molts dels alumnes que acaben arribant a la UEC, han viscut experiències d'exclusió educativa que sovint passen desapercebudes. Aquestes situacions són fruit de múltiples factors, i no depenen únicament d'ell o ella. Poden deure's a factors personals, però també a socials i institucionals, els quals acaben dificultant l'adaptació al sistema ordinari. L'absentisme prolongat, la desconexió emocional, les dificultats d'aprenentatge o la falta del suport adequat són alguns dels exemples que poden afavorir aquest procés d'exclusió. "L'exclusió educativa implica no ser reconegut com un "aprenent

adequat" dins l'escola; no ser representat, escoltat o pres seriosament; ser estigmatitzat, negligit o fins i tot ignorat; sentir-se completament distant de les pràctiques educatives i el coneixement educatiu" (Tarabini et al., 2017).

A tot això, se li suma, en molts casos, una resposta educativa que no acaba sent del tot flexible, comprensiva ni personalitzada i acaba sent incapaç de donar resposta a les necessitats reals de l'alumnat divers. "Calen canvis més fonamentals en el sistema escolar tradicional que portin al reconeixement dels punts forts i febles individuals dels alumnes en lloc de confiar en objectius curriculars predeterminats que són externs a l'individu" (Karisa et al., 2020).

Tots aquests factors acaben conduint a un discurs de fracàs autoinformat, amb frases com: "no serveixo per estudiar", "no encaixo aquí", "em tenen mania". "Un 71,2% de les autodescripcions dels alumnes eren negatives" (Cubero-Pérez et al., 2023).

D'aquesta manera, l'escola deixa de ser un espai segur, ple d'oportunitats i es converteix en un lloc hostil i desagradable. Reconèixer aquests factors previs no és excusar, sinó comprendre per intervenir millor. Cal posar el focus no només en les mancances de l'alumne, sinó en les limitacions del sistema educatiu per acollir la diversitat.

1.4.2. La UEC com a resposta i com a repte per al sistema educatiu.

La UEC aposta per una pedagogia centrada en la persona, que escolta, acompanya i crea les condicions necessàries perquè l'alumne que hi arribi pugui reconstruir el seu recorregut. Com ja s'ha comentat amb anterioritat, es tracta d'un espai on la confiança, la presència i el reconeixement tenen tant de pes com els continguts curriculars.

L'existència de recursos com les UEC, però, posa de manifest mancances en el sistema educatiu ordinari, com pot ser la seva limitada capacitat per adaptar-se a la diversitat de trajectòries, ritmes i necessitats. Davant d'aquesta realitat, cal avançar cap a un model d'educació realment inclusiu, on no només intervingui quan hi ha dificultats, sinó que també faci prevenció.

Calen mecanismes de detecció primerenca i estratègies d'intervenció preventiva dins l'educació ordinària, per tal d'evitar la cronicitat de les dificultats. "La intervenció precoç suggereix que les escoles no haurien

d'esperar que sorgeixin dificultats, sinó que haurien d'intentar descobrir els alumnes "en risc" tan aviat com es pugui" (Pesova et al., 2014).

Estar pendent dels primers senyals de desconexió escolar, com la pèrdua d'interès i problemes conductuals o emocionals, i actuar-hi abans no es converteixi en problemes majors. Perquè, quan el sistema actua massa tard, l'exclusió ja ha produït efecte. No només pel que fa al rendiment acadèmic, sinó que també, acaba generant problemes emocionals, socials i personals. "L'abandonament escolar només és el final del procés més general de desvinculació escolar, un procés que normalment comença abans en la carrera educativa. Pel que fa a la prevenció, mesurar la desvinculació escolar primerenca pot ser més beneficiós, en comparació amb l'avaluació única de l'abandonament escolar" (Hendry et al., 2011).

Quan s'actui des de la prevenció i la proximitat, l'educació acabarà sent significativament més transformadora. No es tractarà només de corregir, sinó d'acompanyar en el procés abans que es trenqui el vincle. "La implementació de la justícia recíproca a tota l'escola pot donar suport a la transformació de les estructures escolars i de la vida dels estudiants, així com a la creació de condicions i relacions equitatives i humanes a tota la comunitat escolar" (Parameswaran et al., 2023).

És per aquest motiu que, més enllà de crear espais alternatius com les UEC, el veritable repte és enfocar el sistema educatiu des d'una altra perspectiva, de manera que deixi de requerir-les com a última opció. Les UEC acaben sent una resposta necessària per a molts joves, però també fan evident allò que l'escola ordinària encara no és capaç de resoldre. Cal avançar cap a una educació que no exclougui, sinó que aculli l'alumnat des del principi; que no s'espera a l'aparició del problema per intervenir, sinó que acompanyi de manera continuada, flexible i personalitzada. Una educació que escolta, que confia i que s'adapta.

Educar no hauria de ser seleccionar qui s'adapta, sinó crear espais on tothom pugui pertànyer.

2. Objectius i hipòtesis

Aquest estudi té com a objectiu general analitzar com els alumnes d'algunes Unitats d'Escolarització Compartida (UEC) de Catalunya perceben el suport educatiu que reben i com aquest afecta en el seu benestar personal i comportamental.

Per donar resposta a aquesta finalitat general, s'han plantejat un conjunt d'objectius específics que permeten donar resposta al fenomen des de diferents dimensions, així com una sèrie d'hipòtesis que orienten l'anàlisi estadístic de les dades recollides mitjançant un qüestionari adreçat a l'alumnat de diverses UEC.

2.1. Objectius específics

1. Comparar les diferències entre les experiències de l'alumnat a l'institut i a la UEC.
2. Analitzar si hi ha diferències en la variable "entorn i convivència a la UEC" segons el gènere.
3. Explorar si existeixen diferències en la variable "relació amb els educadors i percepció del suport rebut a la UEC" segons la UEC de procedència.
4. Determinar si hi ha diferències en la variable "millora i canvi comportamental" segons el temps que fa que l'alumne està a la UEC.
5. Identificar possibles correlacions entre les principals àrees temàtiques que es mesuraran.
6. Recollir i analitzar les opinions qualitatives dels alumnes sobre l'acompanyament rebut per part dels educadors.

2.2. Hipòtesis

1. L'experiència educativa a la UEC és percebuda com a més positiva que la viscuda a l'institut de procedència.
2. Existeixen diferències significatives en la percepció de l'entorn i la convivència a la UEC segons el gènere dels alumnes.
3. La percepció de la relació amb els educadors i del suport rebut varia segons la UEC de procedència de l'alumnat.

4. El temps d'estada a la UEC influeix en la percepció de millora i canvi comportamental dels alumnes.
5. Existeix una correlació positiva entre la satisfacció global a la UEC i la millora comportamental.
6. Les opinions qualitatives de l'alumnat reflecteixen un reconeixement positiu cap a l'acompanyament rebut per part dels educadors.

3. Metodologia

3.1. Participants

La mostra està formada per 30 alumnes d'entre 14 i 17 anys que actualment assisteixen a tres Unitats d'Escolarització Compartida (UEC) d'una comarca de Catalunya: centre A, B i C.

Pel que fa al gènere, hi ha 23 nois (76,7% de la mostra total) i 7 noies (23,3%).

Respecte a l'edat, 10 alumnes (33,3%) tenen 14 anys, 10 (33,3%) en tenen 15, 9 (30%) en tenen 16 i 1 alumne (3,3%) té 17 anys.

Respecte a la UEC de procedència, 8 (26,7%) provenen del centre A, 6 (20%) del centre B i 16 (53,3%) del centre C.

Pel que fa al temps que porten a la UEC, 20 alumnes (66,7%) hi porten menys d'un any, 7 (23,3%) més d'un any i 3 (10%) més de dos anys.

3.2. Instrument

Per a la recollida de dades s'ha dissenyat un qüestionari ad hoc de 39 ítems, amb l'objectiu de valorar la percepció de l'alumnat sobre el suport educatiu rebut a la Unitat d'Escolarització Compartida (UEC), així com el seu impacte en el benestar personal i comportamental dels joves participants. Aquest instrument s'ha creat específicament per a aquest estudi, a partir de les dimensions recollides en el marc teòric, i s'ha estructurat en diferents blocs temàtics per tal de facilitar-ne l'anàlisi posterior.

El qüestionari combina preguntes tancades i obertes per recollir tant dades quantitatives com qualitatives. Concretament, s'utilitzen diferents formats de resposta:

- **Escala Likert de 5 punts** (1 = completament en desacord, 5 = completament d'acord), per mesurar el grau d'acord amb diverses afirmacions.
- **Escala numèrica de 10 punts** (1 = molt dolenta, 10 = excel·lent), per avaluar l'experiència educativa en els diferents contextos.
- **Preguntes d'elecció múltiple**, per recollir dades descriptives i categòriques.
- **Preguntes obertes**, amb la finalitat d'obtenir opinions personals, matisos subjectius sobre la vivència educativa i qualsevol altra informació que l'alumnat cregui convenient.

Els ítems es distribueixen en 6 àrees temàtiques:

- **Dades sociodemogràfiques** (*ítems 2-5*): inclouen el gènere, edat, la UEC de procedència i temps de permanència a la UEC.
- **Relació amb l'institut de procedència** (*ítems 6-13*): avaluen la percepció dels alumnes sobre la seva experiència anterior al sistema educatiu ordinari, tant en l'àmbit relacional com acadèmic.
- **Relació amb els educadors i percepció del suport rebut a la UEC** (*ítems 14-21*): mesuren el vincle actual amb els professionals de la UEC, posant èmfasi en l'ajuda percebuda, el respecte, l'escolta i la confiança.
- **Entorn i convivència a la UEC** (*ítems 22-24 i 26*): analitzen la comoditat dins el centre, les relacions amb iguals i el sentiment de pertinença.
- **Canvi i millora comportamental** (*ítems 25, 29-34 i 37-38*): recullen l'autopercepció de millora en actituds, esforç, responsabilitat i regulació emocional dels alumnes.
- **Satisfacció global amb la UEC** (*ítems 27 i 28*): valora el grau de satisfacció general i compara la preferència entre la UEC i l'institut anterior.

També es va incloure una pregunta inicial (*ítem 1*) per tal d'obtenir el consentiment informat dels participants, assegurant així la confidencialitat i voluntarietat. Les preguntes s'han redactat en castellà, en un llenguatge proper i adaptat al perfil de l'alumnat, per tal de maximitzar la comprensió i

afavorir les respostes sinceres i representatives. El qüestionari es va elaborar en format digital mitjançant l'eina Microsoft Forms.

3.3. Procediment

Els 30 participants van contestar el qüestionari durant la segona meitat del mes d'abril de 2025. Es va passar en format digital, utilitzant els ordinadors dels mateixos alumnes.

L'administració del qüestionari es va adaptar a les característiques i circumstàncies de cada centre: *al centre B i C* es van fer torns de dos alumnes, en canvi, *al centre A* els alumnes van respondre d'un en un.

Abans de començar, es va informar als participants sobre la finalitat de l'estudi i es va recollir el consentiment informat dins del mateix qüestionari, garantint en tot moment la confidencialitat i l'anonimat de totes les respostes.

3.4. Anàlisi de dades

Les dades recollides es van analitzar amb el programa SPSS. En primer lloc, es van calcular els estadístics descriptius (mitjanes, desviacions estàndard, mínims i màxims) per cada ítem del qüestionari.

Per tal de fer comparacions per grups mitjançant proves t de Student per a mostres dependents, t de Student per a mostres independents (segons el gènere) i ANOVA (segons UEC de procedència, temps d'estada i edat) es van crear diferents variables calculades seguint la distribució de les àrees temàtiques del qüestionari

Tot i que l'alfa de Cronbach no arriba a 0,7 en alguns dels agrupaments, s'ha optat per mantenir-los pel seu valor interpretatiu i exploratori. Així mateix, s'ha aplicat la recodificació inversa a determinats ítems formulats en negatiu per garantir la coherència en la direcció de les puntuacions.

Després, es van calcular correlacions de Pearson entre les 5 àrees temàtiques, per tal d'explorar possibles relacions entre elles.

Respecte a les frases curtes per descriure el pas per l'institut i per la UEC, es van calcular les freqüències i percentatges per tal d'identificar quines eren les més triades. Aquestes dades es van representar gràficament mitjançant diagrames de paraules per tal de facilitar la seva interpretació visual.

Pel que a les preguntes obertes, les respostes dels participants es van categoritzar en diferents grups, en funció del contingut d'aquestes. Finalment, es van calcular les freqüències i percentatges de cada categoria per quantificar la prevalença dels diferents tipus de resposta, i poder oferir una visió més estructurada del contingut qualitatiu obtingut.

Aquest procés ha permès recollir informació útil per conèixer com els alumnes perceben el suport educatiu que reben i com els afecta en el seu dia a dia.

4. Resultats

4.1. Noves variables

Taula 1

Primera variable calculada: Relació amb l'institut de procedència

Ítems	Variable calculada	Alpha de Chronbach
6. Abans de venir a la UEC, m'agradava anar a l'institut	Relació amb l'institut de procedència	0,623
7. Quan estava a l'institut, tenia una bona relació amb els professors		
8. Quan estava a l'institut, els professors tenien temps per ajudar-me		
9. Quan estava a l'institut, tenia una bona relació amb els meus companys de classe		
10. A l'institut, sentia que rebia ajuda dels professors quan la necessitava		
11. El meu comportament a l'institut era molt bo		
12. De l'1 al 10, crec que la meua experiència a l'institut era de		

Nota: La primera variable "relació amb l'institut de procedència" obté un Alpha de Chronbach de 0,623.

Taula 2

Estadístics descriptius de la variable: Relació amb l'institut de procedència

Variable	N	Mitjana	Mediana	Moda	D.T.	Variància
Relació amb l'institut	30	2,18	2	3	0,784	0,615

Nota: Estadístics basats en una escala Likert de 5 punts.

La mitjana obtinguda per aquesta variable és de 2,18 en una escala d'1 a 5, cosa que indica una percepció generalment negativa o poc satisfactòria per part de l'alumnat envers la seva experiència a l'institut ordinari. Tant la

mediana (2) com la moda (3) confirmen aquesta tendència, tot i que aquesta última mostra que la resposta més freqüent va ser lleugerament superior a la mitjana, probablement perquè alguns ítems vinculats a la relació amb els companys van obtenir valoracions més altes.

La desviació típica (0,784) i la variància (0,615) mostren una dispersió de les respostes moderada, tot i que la majoria d'alumnes comparteixen una percepció negativa, hi ha cert grau de variabilitat entre les seves experiències.

Aquestes dades reforcen la idea que l'institut ordinari sovint no aconsegueix generar un entorn percebut com a segur o significatiu per aquest perfil d'alumnat.

Taula 3

Segona variable calculada: Relació amb els educadors i percepció del suport rebut a la UEC

Ítems	Variable calculada	Alpha de Chronbach
14. Els educadors tenen temps per ajudar-me		
15. Quan tinc problemes personals, els parlo amb els educadors		
16b. Sento que els educadors comprenen bé com em sento	Relació amb els educadors i	0,859
17. Els educadors em tracten amb respecte	percepció del suport	
18. Els educadors em fan sentir escoltats	rebut a la UEC	
19b. No em sento jutjat pels educadors		
20. Els educadors de la UEC m'han ajudat a millorar com a persona		
21. Crec que els educadors de la UEC fan una bona feina		

Nota: La segona variable "relació amb els educadors i percepció del suport rebut a la UEC" obté un Alpha de Chronbach de 0,859. Les preguntes 16 i 19 han estat recodificades inversament per mantenir les puntuacions en la mateixa direcció.

Taula 4

Estadístics descriptius de la variable: Relació amb els educadors i percepció del suport rebut a la UEC

Variable	N	Mitjana	Mediana	Moda	D.T.	Variància
Relació amb els educadors i percepció del suport rebut a la UEC	30	4,10	4,25	4	0,892	0,796

Nota: Estadístics basats en una escala Likert de 5 punts.

Els resultats d'aquesta variable reflecteixen una valoració molt positiva per part de l'alumnat sobre la relació amb l'equip educatiu de la UEC i el suport rebut. La mitjana (4,10) i la mediana (4,25) se situen clarament cap a l'extrem superior de l'escala, indicant una percepció molt favorable, on la resposta més freqüent va ser (4).

La desviació típica (0,892) i la variància (0,796) mostren una dispersió moderada, però relativament estable, suggerint certa homogeneïtat en les respostes, amb una tendència clara cap a les valoracions altes.

Aquestes dades evidencien el paper clau que juga el vincle amb els educadors en la vivència positiva del suport educatiu, així com la importància d'un entorn basat en la confiança, l'escolta i el respecte.

Taula 5

Tercera variable calculada: Entorn i convivència a la UEC

Ítems	Variable calculada	Alpha de Chronbach
22. Crec que a la UEC tinc les eines i prou materials per treure'm l'ESO		
23. Em sento còmode i a gust a la UEC	Entorn i convivència	0,648
24. Els meus companys em respecten i m'ajuden si ho necessito	a la UEC	
26b. Sento que encaixo a la UEC		

Nota: La tercera variable "entorn i convivència a la UEC" obté un Alpha de Chronbach de 0,648. La pregunta 26 s'ha recodificat inversament per tenir les puntuacions en la mateixa direcció.

Taula 6

Estadístics descriptius de la variable: Entorn i convivència a la UEC

Variable	N	Mitjana	Mediana	Moda	D.T.	Variància
Entorn i convivència a la UEC	30	4,33	4,67	5	0,793	0,628

Nota: Estadístics basats en una escala Likert de 5 punts.

Els resultats d'aquesta variable també mostren una valoració clarament positiva per part dels alumnes. La mitjana (4,33) indica un alt grau de satisfacció, i es veu reforçada per una mediana (4,67) i una moda (5) que confirmen que la majoria d'alumnes valoren aquesta dimensió amb puntuacions molt properes al màxim.

La desviació típica (0,793) i la variància (0,628) mostren una variabilitat baixa, cosa que suggereix que les percepcions són bastant homogènies i la percepció positiva de l'ambient general del centre coincideix.

Aquests resultats posen en evidència la importància de generar un clima positiu dins la UEC, tant pel que fa a les condicions materials com a les relacions entre iguals i amb els professionals.

Taula 7

Quarta variable calculada: Canvi i millora comportamental

Ítems	Variable calculada	Alpha de Chronbach
25. En general, crec que el meu comportament ha canviat des que estic a la UEC		
29. Crec que ara m'esforço més que abans en els estudis		
30. Des que estic a la UEC, em porto millor amb els educadors	Canvi i millora comportamental	0,773
31. He après a controlar millor les meves reaccions quan quelcom em molesta		
32b. No em costa seguir les normes de la UEC		
33. Crec que he millorat la meua forma de comportar-me des que vaig arribar a la UEC		
34. Sento que soc més responsable que abans		

Nota: La quarta variable "canvi i millora comportamental" obté un Alpha de Chronbach de 0,773. La pregunta 32 ha estat recodificada inversament per mantenir les puntuacions en la mateixa direcció.

Taula 8

Estadístics descriptius de la variable: Canvi i millora comportamental

Variable	N	Mitjana	Mediana	Moda	D.T.	Variància
Canvi i millora comportamental	30	3,84	4,14	4	0,833	0,694

Nota: Estadístics basats en una escala Likert de 5 punts.

Els resultats d'aquesta variable indiquen una percepció positiva de canvi personal i millora en el comportament per part dels alumnes des que estan a la UEC. La mitjana (3,84) i la mediana (4,14) es troben clarament per sobre de la meitat de l'escala, suggerint que la majoria dels participants perceben una evolució favorable. La puntuació més repetida de la variable és el 4.

Amb una desviació típica de 0,833 i una variància de 0,694, la dispersió de les respostes és relativament baixa, fet que indica que, tot i existir diferències individuals, la valoració positiva del canvi és força compartida.

Els resultats, doncs, mostren una tendència força positiva compartida per gran part de la mostra.

Taula 9

Cinquena variable calculada: Satisfacció global amb la UEC

Ítems	Variable calculada	Alpha de Chronbach
27. Estic content d'haver vingut a la UEC		
28b. No tornaria enrere per seguir a l'institut	Satisfacció global	0,622
38. De l'1 al 10, crec que la meva experiència a la UEC és de	amb la UEC	

Nota: La cinquena variable "satisfacció global amb la UEC" obté un Alpha de Chronbach de 0,773. La pregunta 28 ha estat recodificada inversament per mantenir les puntuacions en la mateixa direcció.

Taula 10

Estadístics descriptius de la variable: Satisfacció global amb la UEC

Variable	N	Mitjana	Mediana	Moda	D.T.	Variància
Satisfacció global amb la UEC	30	4,23	5	5	1,135	1,289

Nota: Estadístics basats en una escala Likert de 5 punts.

L'última variable també mostra una valoració molt positiva per part de l'alumnat. La mitjana (4,23) indica un nivell alt de satisfacció, mentre que tant la mediana com la moda (ambdues de 5) mostren que la resposta més comuna i el punt central de la distribució se situen en el valor màxim de l'escala.

Tot i aquesta clara tendència positiva, la desviació típica (1,135) i la variància (1,289) evidencien una major dispersió en comparació amb les altres

variables, fet que podria reflectir diferències individuals més marcades en la vivència global de la UEC.

Aquests resultats confirmen un alt grau de satisfacció general amb la UEC, reforçant la idea que aquesta, és percebuda com una alternativa educativa útil, acollidora i transformadora per part dels alumnes.

4.2. Resultats quantitius

Taula 11

Relació amb l'institut de procedència

Ítem	N	Mitjana	Mediana	Moda	D.T.	Var.	Mín.	Màx.
M'agrada l'institut	30	1,63	1	1	0,999	0,999	1	5
Relació amb els professors	30	1,73	1	1	1,01	1,030	1	5
Els professors tenien temps per ajudar-me	30	1,70	1,5	1	0,794	0,631	1	3
Relació amb els companys de l'institut	30	3,33	3	3	1,27	1,609	1	5
Sento que els professors de l'institut m'ajudaven	30	1,57	1	1	0,971	0,944	1	5
El meu comportament a l'institut	30	2,27	1	1	1,66	2,754	1	5
La meua experiència a l'institut	30	3	2	1	2,464	6,069	1	10

Nota: en aquesta taula es mostren els estadístics descriptius de la primera àrea del qüestionari: relació amb l'institut de procedència.

Pel que fa als ítems que formen l'àrea de "*relació amb l'institut de procedència*", s'observa una tendència molt marcada cap a la negativitat, especialment quan es parla de la relació amb el professorat i el suport rebut.

Els ítems "*m'agrada l'institut*", "*relació amb els professors*" i "*sento que els professors de l'institut m'ajudaven*" presenten mitjanes molt baixes (1,63, 1,73 i 1,57 respectivament), amb mediana i moda d'1, indicant una valoració majoritàriament negativa i homogènia per part dels alumnes. Les desviacions estàndard es mantenen al voltant d'1, reflectint poca variabilitat en les respostes.

D'una manera similar, l'ítem "*els professors tenien temps per ajudar-me*" mostra també una mitjana baixa (1,70), amb una desviació estàndard lleugerament inferior a les anteriors (0,79), i amb puntuacions màximes que no superen el 3. Això reforça la percepció generalitzada de manca d'atenció o suport per part del professorat.

Pel que fa a la "relació amb els companys de l'institut" s'obté una mitjana més elevada (3,33), amb una moda de 3 i una desviació més àmplia (1,27), suggerint una varietat d'experiències més positiva en comparació amb la relació que tenien amb el professorat.

L'ítem "el meu comportament a l'institut" mostra una mitjana de 2,27, amb una desviació estàndard més alta (1,66) i una moda d'1. Aquests resultats podrien estar indicant certa consciència de les mateixes dificultats de conducta, tot i que amb força dispersió entre les respostes.

Finalment, l'ítem "la meva experiència a l'institut" és el que presenta una major variabilitat, amb una desviació estàndard de 2,46 i una variància de 6,069. La mitjana és de 3, i tot i que la moda continua sent 1, l'amplitud entre el mínim (1) i el màxim (10) indica una gran diversitat d'experiències subjectives entre l'alumnat de les UEC.

Taula 12

Relació amb els educadors i percepció del suport rebut a la UEC

Ítem	N	Mitjana	Mediana	Moda	D.T.	Var.	Mín.	Màx.
Els educadors tenen temps per ajudar-me	30	4,53	5	5	1,074	1,154	1	5
Quan tinc problemes, els parlo amb els educadors	30	3,37	3,5	5	1,497	2,240	1	5
Els educadors no comprenen com em sento	30	2,13	1,5	1	1,383	1,913	1	5
Els educadors em respecten	30	4,17	5	5	1,464	2,144	1	5
Els educadors em fan sentir escoltat	30	4,13	5	5	1,279	1,637	1	5
Em sento jutjat pels educadors	30	1,30	1	1	0,837	0,7	1	5
Els educadors m'ajuden a millorar com a persona	30	3,57	4	5	1,331	1,771	1	5
Crec que els educadors fan una bona feina	30	4,50	5	5	1,042	1,086	1	5

Nota: en aquesta taula es mostren els estadístics descriptius de la segona àrea del qüestionari: relació amb els educadors i percepció del suport rebut a la UEC

Els resultats obtinguts en aquesta àrea mostren una tendència general cap a valors alts en la majoria d'ítems, amb mitjanes que se situen majoritàriament per sobre de 4 en una escala de l'1 (completament en desacord) al 5 (completament d'acord).

Els ítems amb mitjanes més elevades són "els educadors tenen temps per ajudar-me" (4,53), "crec que els educadors fan una bona feina" (4,50), "els educadors em respecten" (4,17) i "els educadors em fan sentir escoltat" (4,13). En tots aquests casos, la mediana i la moda són iguals a 5, i les desviacions típiques es mantenen a prop de l'1, indicant una tendència clara en les respostes.

L'ítem "quan tinc problemes, els parlo amb els educadors" presenta una mitjana més moderada (3,37), amb una desviació típica alta (1,497), fet que reflecteix una distribució més dispersa de les respostes i una tendència menys clara.

Els ítems amb formulació negativa, com "els educadors no comprenen com em sento" i "em sento jutjat pels educadors" mostren mitjanes baixes (2,13 i 1,30 respectivament) i moda 1, la qual cosa indica que una gran part de l'alumnat manifesta desacord amb aquestes afirmacions.

L'ítem "els educadors m'ajuden a millorar com a persona" presenta una mitjana lleugerament superior a la neutralitat (3,57), amb una moda de 5 i una desviació típica d'1,331, suggerint una tendència general cap a la valoració positiva, tot i l'alta variabilitat entre respostes.

En conjunt, tots els ítems mostren una tendència positiva per a la relació amb els educadors i la percepció del suport educatiu. Destacant els valors baixos en aquelles preguntes formulades de manera negativa. Totes les preguntes mostren mínims d'1 i màxims de 5.

Taula 13

Entorn i Convivència a la UEC

Ítem	N	Mitjana	Mediana	Moda	D.T.	Var.	Mín.	Màx.
Disposo de prou eines per treure'm l'ESO	30	4,57	5	5	0,898	0,806	2	5
Estic còmode i a gust a la UEC	30	4,43	5	5	1,073	1,151	2	5
Els companys em respecten i m'ajuden	30	3,9	4	5	1,322	1,748	1	5
A vegades sento que no encaixo a la UEC	30	1,33	1	1	0,844	0,713	1	5

Nota: en aquesta taula es mostren els estadístics descriptius de la tercera àrea del qüestionari: entorn i convivència a la UEC.

En aquesta àrea, els resultats mostren una tendència clara cap a valors alts en la majoria d'ítems, fet que indica una percepció generalment favorable de l'entorn i la convivència a la UEC.

L'ítem "*disposo de prou eines per treure'm l'ESO*" presenta una mitjana de 4,57, amb una mediana i moda de 5, i una desviació típica baixa (0,898), indicant una clara tendència de respostes favorables.

De manera similar, l'afirmació "*estic còmode i a gust a la UEC*" obté una mitjana elevada (4,43), també amb moda i mediana iguals a 5 i una desviació típica moderada (1,073).

Aquestes dues preguntes mostren mínims de 2 i màxims de 5, confirmant aquesta tendència positiva.

L'ítem "*els companys em respecten i m'ajuden*" presenta una mitjana de 3,90, amb una desviació típica més alta (1,322), reflectint una tendència cap a valors alts, però amb més dispersió en les respostes.

Pel que fa a l'afirmació negativa "*a vegades sento que no encaixo a la UEC*", la mitjana és de 1,33, amb moda 1 i desviació típica baixa (0,844), indicant una concentració de respostes als valors més baixos de l'escala i, per tant, una tendència a estar en desacord amb aquesta afirmació.

En conjunt, els resultats d'aquesta àrea mostren una tendència global cap a valoracions altes pel que fa a l'adequació de l'entorn, la comoditat i la percepció de suport dins del grup, amb poca presència de sensacions de no encaixar dins la UEC.

Taula 14

Canvi i millora comportamental

Ítem	N	Mitjana	Mediana	Moda	D.T.	Var.	Mín.	Màx.
El meu comportament ha canviat a la UEC	30	3,8	4,5	5	1,448	2,097	1	5
Ara m'esforço més en els estudis	30	4,3	5	5	1,149	1,321	1	5
El meu comportament ha millorat a la UEC	30	4,27	5	5	1,112	1,237	1	5
He après a controlar les meves reaccions	30	3,1	3	3	1,470	2,162	1	5
Em costa seguir les normes de la UEC	30	2,57	2	1	1,331	1,771	1	5
He millorat el meu comportament a la UEC	30	3,93	4,5	5	1,311	1,720	1	5

Sento que soc més responsable que abans	30	4,07	4	5	1,081	1,168	1	5
---	----	------	---	---	-------	-------	---	---

Nota: en aquesta taula es mostren els estadístics descriptius de la quarta àrea del qüestionari: canvi i millora comportamental.

Els ítems que presenten les mitjanes més altes són "*ara m'esforço més en els estudis*" (4,30), "*el meu comportament ha millorat a la UEC*" (4,27), i "*sento que soc més responsable que abans*" (4,07). Tots ells tenen moda 5, amb desviacions típiques prop de l'1, indicant una clara tendència cap a valors més positius.

Altres ítems com "*he millorat el meu comportament a la UEC*" amb mitjana de 3,93 i "*el meu comportament ha canviat a la UEC*" amb una mitjana de 3,80, també presenten mitjanes relativament altes, amb una dispersió de resultats una mica més gran (D.T. entre 1,311 i 1,448), reflectint una distribució més variada de les respostes.

L'ítem "*he après a controlar les meves reaccions*" mostra una mitjana de 3,10, amb una moda de 3 i una desviació típica alta (1,470), fet que indica una distribució més equilibrada entre respostes.

Finalment, l'afirmació formulada negativament "*em costa seguir les normes de la UEC*" presenta una mitjana de 2,57, amb una mediana de 2, una moda de 1 i una desviació típica de 1,331. Tot i haver certa variabilitat entre les respostes, hi ha una tendència cap al desacord amb l'afirmació.

En conjunt, els resultats d'aquesta àrea mostren una tendència general cap a la percepció de millora en el comportament, la responsabilitat i l'esforç acadèmic, amb una variabilitat més notable en aspectes relacionats amb el control emocional i l'adaptació a les normes.

Taula 15

Satisfacció global amb la UEC

Ítem	N	Mitjana	Mediana	Moda	D.T.	Var.	Mín.	Màx.
Estic content d'haver vingut a la UEC	30	4,23	5	5	1,223	1,495	1	5
Si pogués, tornaria a l'institut	30	1,77	1	1	1,501	2,254	1	5
La meva experiència a la UEC (1-10)	30	8,47	9	10	2,193	4,809	1	10

Nota: en aquesta taula es mostren els estadístics descriptius de la cinquena àrea del qüestionari: satisfacció a la UEC.

L'ítem "estic content d'haver vingut a la UEC" presenta una mitjana de 4,23, amb una mediana i moda de 5, i una desviació típica d'1,223. Això indica una tendència clara cap a valors alts, amb una concentració important de respostes en els valors més positius de l'escala.

En canvi, l'ítem "si pogués, tornaria a l'institut" mostra una mitjana d'1,77, amb una mediana i moda de 1, i una desviació típica de 1,501. Això reflecteix una tendència cap a valors baixos, tot i existir certa variabilitat en les respostes, la tendència és estar en desacord amb l'afirmació.

Finalment, l'últim ítem "la meva experiència a la UEC" el qual està format per una escala de l'1 al 10, obté una mitjana molt alta (8,47), una mediana de 9 i una moda de 10. Amb una desviació estàndard de 2,193, el valor general de les respostes continua indicant una satisfacció molt alta amb la UEC per part de l'alumnat i una baixa predisposició a tornar a l'institut de procedència.

A continuació es presenten els resultats comparatius entre l'experiència dels participants a l'institut i a la UEC, mitjançant estadístics descriptius i la prova t de Student per a mostres aparellades.

Taula 16

Estadístics descriptius de l'experiència a l'institut i a la UEC

Ítem	N	Mitjana	D.T
La meva experiència a l'institut	30	3	2,464
La meva experiència a la UEC	30	8,47	2,193

Nota: En aquesta taula es mostren els estadístics descriptius dels dos ítems del qüestionari, que fan referència a l'experiència subjectiva en els dos contextos.

Com ja hem anat comentant amb anterioritat, es veu una clara diferència entre l'experiència a l'institut i l'experiència a la UEC. Pel que fa a l'institut, s'obté una mitjana de 3, amb una desviació típica de 2,464. En canvi, l'experiència a la UEC obté una mitjana molt més alta (8,47), i una desviació típica més petita, fet que indica que les respostes són més homogènies i concentrades al voltant de la mitjana.

Taula 17

Prova t de Student per a mostres aparellades

Ítem	Mitjana	t	gl	p	Correcció de Hedges
Institut vs. UEC	-5,467	-7,674	29	0,000	4,010

Nota: en aquesta taula es mostren els resultats de la prova t de Student per a mostres aparellades, utilitzant els ítems de les experiències a cada centre.

Els resultats de la prova t de Student per a mostres aparellades mostren una diferència significativa entre l'experiència dels participants a l'institut i la seva experiència a la UEC. La mitjana de diferències entre les dues condicions és de -5,467, la qual cosa indica que la valoració de l'experiència a la UEC és notablement més alta que la de l'institut.

La t obtinguda és de -7,674, amb 29 graus de llibertat, i un valor de $p < .005$, indicant que aquesta diferència és estadísticament significativa. A més, l'efecte de la diferència és molt elevat, com ho indica la correcció de Hedges ($g = 4,010$), la qual cosa suggereix un impacte molt gran i consistent en la percepció dels participants sobre les dues experiències educatives.

Es va voler analitzar si existeixen diferències significatives en l'àrea d'entorn i convivència pel que fa al gènere.

Taula 18

Prova t de Student per a mostres independents.

Ítem	Prova de Levene	p	t	gl	Mitjana de l'ítem pels homes	Mitjana de l'ítem per les dones
Els companys em respecten i m'ajuden	0,193	0,005	3,081	28	4,26	2,71

Nota: en la taula es mostra l'únic ítem significatiu de la prova t de Student per a mostres independents.

Dins d'aquesta àrea, es va trobar una única diferència significativa, concretament en l'ítem "Els companys em respecten i m'ajuden". En la prova de Levene es va obtenir una puntuació de 0,193, per tant, es va assumir l'homogeneïtat de variàncies. Es va obtenir una significació de 0,005 i una t de 3,081 amb 28 graus de llibertat. Per aquest motiu, podem garantir que hi ha una diferència estadísticament significativa entre les mitjanes dels dos grups que hem comparat. La mitjana d'aquest ítem va ser de 4,26 pels homes i de 2,71 per les dones, indicant que els homes perceben un major suport i respecte per part dels companys en comparació amb les dones.

Es va fer una anàlisi de la variància (ANOVA) per comparar les puntuacions dels diferents ítems de l'àrea "Relació amb els educadors i la percepció del suport rebut a la UEC" segons la UEC de procedència dels alumnes. Els resultats de l'anàlisi no van mostrar diferències estadísticament significatives en cap dels ítems analitzats ($p > 0,05$ en tots els casos).

Es va dur a terme un altre anàlisi de la variància (ANOVA) per tal d'explorar si el temps que fa que l'alumne està a la UEC influeix en la percepció dels ítems de l'àrea "Millora i canvi comportamental". Els resultats van mostrar que no hi ha diferències estadísticament significatives en cap dels ítems analitzats segons el temps d'estada a la UEC ($p > 0,05$ en tots els casos).

Amb l'objectiu d'explorar les relacions entre les diferents àrees temàtiques avaluades pel qüestionari, es va realitzar una correlació de Pearson entre aquestes:

Taula 19

Correlació de Pearson entre les cinc àrees temàtiques del qüestionari

Variables	Relació amb l'institut de procedència	Relació amb els educadors i percepció del suport rebut a la UEC	Entorn i convivència a la UEC	Canvi i millora comportamental	Satisfacció global amb la UEC
Relació amb l'institut de procedència	1	0,064 (0,739)	0,682** (<0,001)	0,374* (0,042)	0,488** (0,006)
Relació amb els educadors i percepció del suport rebut a la UEC	-	1	0,161 (0,395)	-0,257 (0,171)	-0,178 (0,347)
Entorn i convivència a la UEC	-	-	1	0,388* (0,034)	0,524** (0,003)
Canvi i millora comportamental	-	-	-	1	0,574** (<0,001)
Satisfacció global amb la UEC	-	-	-	-	1

Nota: El primer valor correspon al coeficient de la correlació de Pearson (r) i entre parèntesis s'indica el valor de significació (p).

Es van observar diverses correlacions estadísticament significatives entre les àrees principals del qüestionari. La relació més forta es va donar entre "la relació amb l'institut de procedència" i "l'entorn i convivència a la UEC" ($r = 0,682$, $p < 0,001$), indicant que una millor experiència prèvia a l'institut s'associa amb una percepció més positiva de la convivència dins la UEC.

També es va trobar una correlació positiva i significativa entre "la millora i canvi comportamental" i "la satisfacció global amb la UEC" ($r = 0,574$, $p < 0,001$), així com entre "l'entorn i convivència a la UEC" i "la satisfacció global"

($r = 0,524$, $p = 0,003$), fet que suggereix que un entorn positiu i percebut com a segur pot afavorir tant la satisfacció com el progrés personal dels alumnes.

Altres correlacions significatives van ser entre "la relació amb l'institut de procedència" i "la satisfacció global amb la UEC" ($r = 0,488$, $p = 0,006$), entre "l'entorn i convivència" i "la millora comportamental" ($r = 0,388$, $p = 0,034$), i finalment entre "la relació amb l'institut" i "la millora comportamental" ($r = 0,374$, $p = 0,042$), indicant una xarxa de relacions entre el benestar relacional i l'evolució de l'alumne dins la UEC.

Pel que fa a la resta de correlacions entre àrees, no es van trobar associacions estadísticament significatives ($p > 0,05$).

4.3. Resultats qualitatius

Per tal d'explorar la percepció subjectiva de l'experiència educativa, es van incloure dues preguntes obertes al qüestionari, en què es demanava als participants que seleccionessin tres frases curtes o paraules que millor descrivissin, d'una banda, el seu pas per l'institut de procedència i, de l'altra, el seu pas per la UEC. Les opcions eren les mateixes per a ambdues preguntes.

Figura 1

Paraules seleccionades pels alumnes per descriure el seu pas per l'institut

Nota: La mida de les paraules reflecteix la freqüència amb què van ser escollides pels alumnes.

Pel que fa al pas per l'institut, les respostes predominants van ser de caràcter negatiu: les paraules més escollides van ser "avorrit" (18,8%), "no m'agrada" (16,3%) i "desagradable" (13,8%). Altres respostes freqüents també indicaven una experiència poc positiva, com "difícil" (8,8%) o "a vegades bé i a vegades malament" (11,3%). Només una petita proporció d'alumnes va seleccionar paraules amb connotacions positives com "divertit" (3,8%) o "m'agrada" (2,5%).

Figura 2

Paraules seleccionades pels alumnes per descriure el seu pas per la UEC

Nota: La mida de les paraules reflecteix la freqüència amb què van ser escollides pels alumnes.

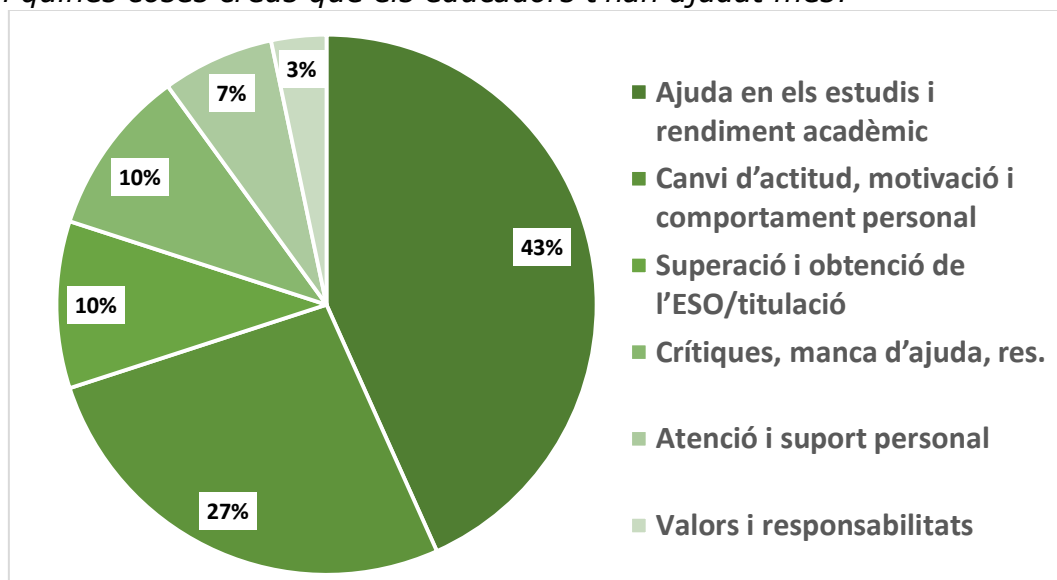
En canvi, les percepcions expressades sobre la UEC van ser clarament més positives. Les paraules més escollides van ser "Divertit" (22,4%), "estic a gust" (18,8%), "m'agrada" (17,6%) i "útil" (16,5%). Les respostes amb connotacions negatives van ser molt menys freqüents; per exemple, "avorrit" només va aparèixer en un 2,4% de les respostes, i "difícil", en un 1,2%.

A continuació, es presenten els resultats de les preguntes obertes incloses en el qüestionari. Les respostes han estat agrupades per temàtiques, amb l'objectiu de facilitar-ne l'anàlisi i la interpretació.

La primera pregunta oberta plantejada als alumnes va ser: "en quines coses creus que els educadors t'han ajudat més?" Aquesta pregunta tenia com a objectiu conèixer, des de la seva pròpia perspectiva, quins aspectes del suport educatiu i personal rebut valoraven més.

Figura 3

En quines coses creus que els educadors t'han ajudat més?

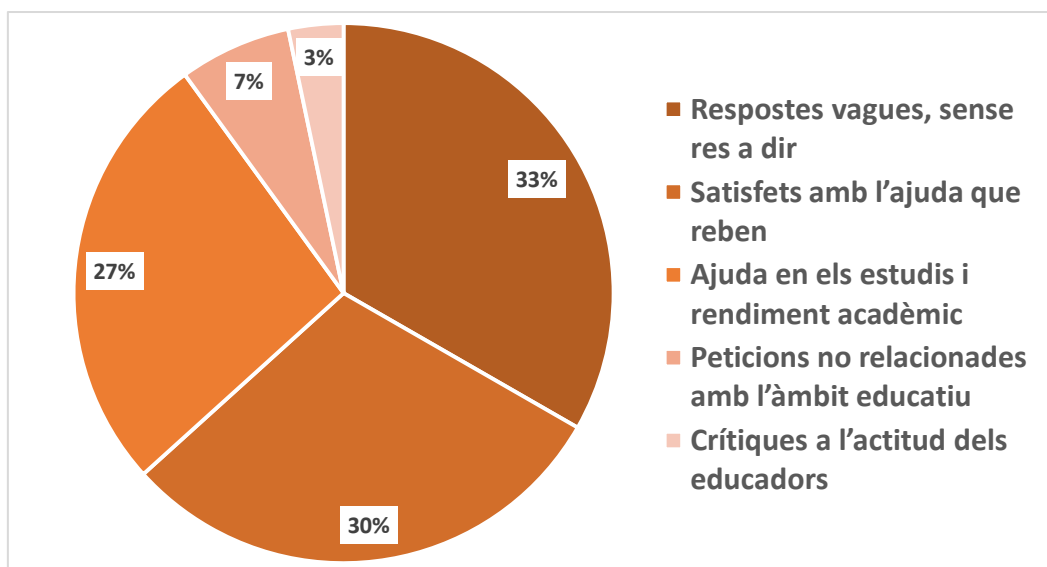
Nota: En la figura es mostren els percentatges obtinguts en cada categoria.

La categoria més esmentada (amb un 43,% de la mostra), es referia a "l'ajuda en els estudis i rendiment acadèmic". Un 27,% va ressaltar "el canvi d'actitud, la motivació i la millora del comportament personal". Un 10% dels participants va mencionar "la superació i obtenció de l'ESO o titulació", mentre que, un altre 10% va expressar "crítiques o la percepció de manca d'ajuda". Un 7% va valorar "l'atenció i suport personal", i finalment, un 3% va destacar "l'aprenentatge de valors i responsabilitats".

La segona pregunta oberta plantejada als alumnes va ser: "En quines coses creus que els educadors podrien ajudar-te millor?" Aquesta pregunta tenia com a objectiu identificar possibles mancances o àrees de millora percebudes pels estudiants en relació amb el suport educatiu i personal que reben.

Figura 4

En quines coses creus que els educadors podrien ajudar-te millor?

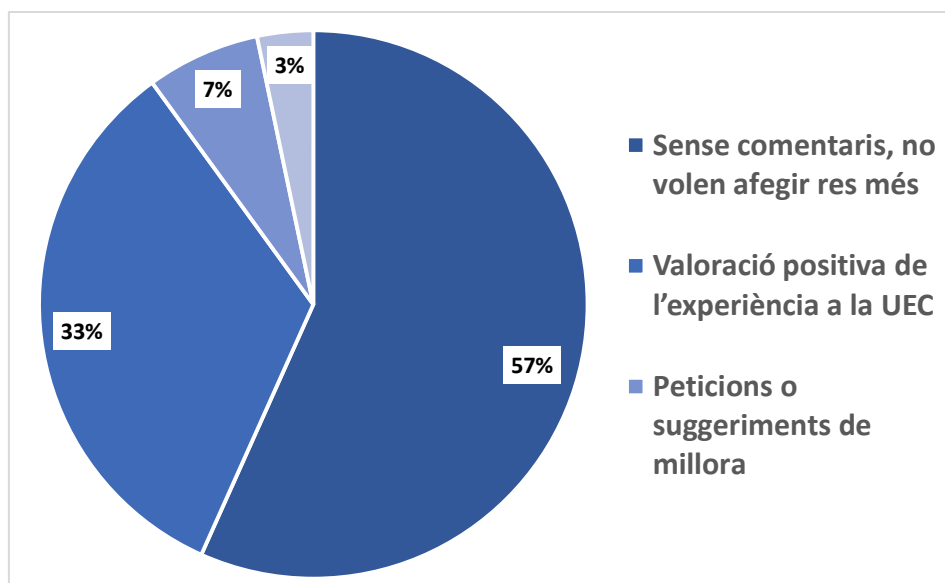
Nota: En la figura es mostren els percentatges obtinguts en cada categoria.

La categoria amb més freqüència (un 33% dels participants) corresponia a "respostes vagues o sense res a dir", en què l'alumnat no especificava cap aspecte concret o bé deia no tenir res a aportar. A continuació, un 30% va manifestar estar "satisfet amb l'ajuda que rep" sense identificar cap necessitat addicional. Un 27% correspon a la categoria "ajuda en els estudis i rendiment acadèmic". D'altra banda, un 7% va expressar "demandes fora de l'àmbit estrictament educatiu" (com ara necessitats materials o suport emocional general). Finalment, un 3% va fer una "crítica explícita envers l'actitud o forma d'actuar d'algun educador".

L'última pregunta oberta formulada va ser: "Hi ha res més que t'agradaria dir sobre l'experiència de la UEC?" Aquesta pregunta tenia com a finalitat donar als alumnes l'oportunitat de compartir lliurement qualsevol reflexió, valoració o proposta relacionada amb la seva estada al centre.

Figura 5

Hi ha res més que t'agradaria dir sobre l'experiència de la UEC?

Nota: En la figura es mostren els percentatges obtinguts en cada categoria.

Més de la meitat dels participants (57%) va optar per no fer cap comentari addicional. En segon lloc, un 33% va aprofitar l'espai per expressar una "valoració positiva de la seva experiència a la UEC", destacant aspectes com el bon ambient, el suport rebut o la utilitat del recurs educatiu. Un 7% va fer "suggeriments concrets de millora" per al funcionament del centre, i finalment, un 3% va aportar alguna crítica constructiva amb la voluntat de contribuir al seu perfeccionament.

5. Discussió

Els resultats confirmen gran part de les hipòtesis plantejades inicialment.

En primer lloc, La hipòtesi 1 (*l'experiència educativa a la UEC és percebuda com a més positiva que la viscuda a l'institut de procedència*) queda confirmada gràcies als múltiples resultats obtinguts. Per començar, podem destacar el resultat de la prova t de Student per a mostres dependents. La mitjana de "l'experiència a l'institut" era de 3, mentre que la mitjana de l'ítem "experiència a la UEC" va augmentar fins al 8,47, fent evident aquesta diferència d'experiències. Uns altres resultats que podrien donar més evidència a la hipòtesi, és la diferència de resposta en els ítems de les àrees "relació amb l'institut de procedència" i "relació amb els educadors i percepció del suport rebut a la UEC". També cal destacar les paraules/frases curtes que

es van utilitzar per descriure l'estància en els dos llocs. A l'institut, gran part dels resultats van ser negatius, destacant paraules com: "avorrit", "no m'agrada" o "desagradable", reforçant la idea que molts alumnes no se senten reconeguts ni motivats dins del sistema educatiu ordinari. En canvi, la UEC es descriu amb termes com: "divertit", "estic a gust", "m'agrada" i "útil", mostrant una revaloració del context educatiu i una vinculació emocional més positiva. Aquesta diferència d'opinions, pot endendre's a partir *del fet que* "els alumnes que mantenen relacions de qualitat amb els seus docents tenen més probabilitats d'experimentar afecte positiu i motivació intrínseca, així com nivells més alts d'autoestima i percepció de competència" (Jowett et al., 2023).

En segon lloc, la Hipòtesi 2 (*existeixen diferències significatives en la percepció de l'entorn i la convivència a la UEC segons el gènere dels alumnes*) va ser la primera a ser refutada parcialment. És cert que sí que va haver-hi diferències significatives en l'ítem "els companys m'ajuden i em respecten", però no n'hi va haver en l'àrea general "d'entorn i convivència a la UEC". Demostrant que, dins la UEC, l'entorn i convivència és similar tant per les dones com pels homes. Aquest resultat suggereix que les dinàmiques de grup i les relacions interpersonals que es fomenten dins la UEC, afavoreixen un clima més equitatiu. On la percepció de respecte i col·laboració es manté relativament estable entre gèneres. Aquest fet podria estar relacionat amb el tipus de relacions que s'hi fomenten, ja que "la relació entre professors i estudiants s'ha identificat com un predictor significatiu del compromís acadèmic, estimulants el seu interès i augmentant els seus nivells de compromís" (Liu, 2024).

La hipòtesi 3 (*la percepció de la relació amb els educadors i del suport rebut varia segons la UEC de procedència de l'alumnat*) també va ser desmentida. No es van trobar diferències significatives entre les puntuacions de les diferents UEC, indicant que la percepció del vincle educatiu i del suport rebut és similar entre els alumnes, més enllà del centre on s'hagin escolaritzat. Aquest resultat evidencia que, tot i que cada UEC pot tenir les seves particularitats metodològiques i equips educatius diferents, la manera de fer general, dins del model UEC, basada en l'escolta activa, la relació propera i el reconeixement emocional, ofereix una experiència coherent i positiva per

part de l'alumnat. En aquest sentit, es pot interpretar que el valor del suport no rau tant en l'estil individual dels professionals, sinó en la proposta educativa global i en el marc relacional comú que defineix les UEC. Tal com recull Wang et al. (2023), "els docents que adopten la reavaluació cognitiva poden beneficiar indirectament els estudiants fomentant un clima de suport a l'aula, millorant les relacions professor-alumne, que són essencials per al desenvolupament emocional i acadèmic dels alumnes".

La hipòtesi 4 (*el temps d'estada a la UEC influeix en la percepció de millora i canvi comportamental dels alumnes*) també queda invalidada amb els resultats obtinguts de l'anàlisi de la variància (ANOVA). No es van observar diferències significatives entre els alumnes en funció del temps que portaven assistint a la UEC, la qual cosa indica que la percepció de millora i canvi no depèn necessàriament de la durada del procés educatiu dins d'aquesta unitat. Inicialment, es podia esperar que una estada més prolongada generés una percepció de canvi més consolidada, però els resultats apunten cap a una altra direcció. Aquesta absència de diferències pot suggerir que l'impacte de la UEC es produeix des de les primeres fases del procés, gràcies a la intensitat del vincle i del suport rebut. És possible que molts alumnes comencin a percebre millores personals i emocionals des de molt aviat, gràcies a l'estil d'acompanyament i a la relació educativa propera que ofereix el model. Tal com assenyalen Haddad et al. (2024), "les persones que reben el suport social adequat poden afrontar millor les dificultats i els reptes. Per tant, la interacció social entre persones que no tenen suport social és imprescindible", la qual cosa pot explicar canvis importants en un període de temps relativament curt.

La hipòtesi 5 (*existeix una correlació positiva entre la satisfacció global a la UEC i la millora comportamental*) també s'ha pogut confirmar. S'ha trobat una correlació positiva de 0,574 entre aquestes dues àrees. Fet que demostra que van en la mateixa direcció, quan una puja, l'altra també. Aquest resultat reforça la idea que una vivència positiva dins de la UEC pot tenir un impacte directe en el comportament de l'alumnat. La satisfacció global, entesa com el reconeixement d'una experiència educativa significativa, on l'alumne se sent escoltat, respectat i acompanyat. Tal com comenten Chiu & Tulley (1997), els alumnes valoren especialment aquells contextos educatius on la justícia,

el respecte i la comprensió són centrals, ja que aquests generen una percepció positiva de l'autoritat i afavoreixen la col·laboració i l'autoregulació.

D'altra banda, els resultats obtinguts són coherents amb l'enfocament humanitzador de les UEC, on l'atenció personalitzada, l'establiment d'un vincle educatiu significatiu i l'acompanyament emocional tenen un pes central. Com assenyala Alwi et al. (2020), "aquesta experiència millora l'autoestima i el benestar dels estudiants", factors clau per afavorir canvis conductuals. Quan l'alumne percep que se l'entén i que forma part d'un espai segur i coherent, tendeix a adoptar actituds més assertives i a reduir conductes problemàtiques. La millora comportamental, per tant, pot ser entesa com una conseqüència directa d'un entorn educatiu que ofereix estabilitat emocional, reconeixement i sentit. Aquestes condicions generen un canvi de mirada en l'alumne envers ell mateix i el seu entorn, i això el predisposa a actuar de forma més respectuosa, compromesa i autocentrada. Com suggereix Paramole et al. (2024), "quan els estudiants se senten genuïnament escoltats i validats, és més probable que desenvolupin sentiments de pertinença i confiança, els quals són imprescindibles per a una conducta proactiva dins l'aula".

Finalment, la hipòtesi 6 (*les opinions qualitatives de l'alumnat reflecteixen un reconeixement positiu cap a l'acompanyament rebut per part dels educadors*) queda confirmada. La major part de les respostes qualitatives reflecteixen comentaris positius cap al suport percebut. El qual, no és percebut com una imposició externa, sinó com un acompanyament respectuós i coherent. Això genera un canvi en la manera com l'alumne interpreta la figura adulta: deixa de veure-la com una font de control o de càstig i comença a identificar-la com una guia fiable i propera. Aquest canvi de perspectiva pot tenir un impacte directe tant en la percepció del propi valor com en la disposició a acceptar normes i orientació. Gregory & Ripski (2008), ho confirmen quan comenten que "hi ha una relació clara entre la confiança dels estudiants envers els seus docents i una disminució de la resistència i el comportament disruptiu".

5.1. Limitacions de l'estudi

En primer lloc, la mida de la mostra ha estat força reduïda (N =30) i limitada a tres UEC d'una única comarca de Catalunya. Això fa que els resultats puguin

no ser necessàriament representatius del conjunt de les UEC de tota Catalunya. Així mateix, la mostra presenta un gran desequilibri pel que fa al gènere, amb una major mostra de participants masculins (76,7%), fet que ha pogut influir en alguns dels resultats relacionats amb l'entorn i convivència.

Tot i que aquest estudi es volia inferir en la percepció subjectiva dels alumnes, aquest també ha pogut ser un limitant. Les respostes poden haver estat influïdes per diferents factors puntuals, com per exemple un oment crític de l'estudiant, o fins i tot per l'efecte de desitjabilitat social.

També cal destacar que les dades qualitatives que s'han obtingut a través de les preguntes obertes han estat útils per complementar els resultats quantitius, però el seu anàlisi ha estat únicament descriptiu, i no s'ha aprofundit amb mètodes d'anàlisi més rigorosos.

Finalment, cal assenyalar que aquest estudi adopta un enfocament transversal, cosa que permet captar la percepció de l'alumnat en un moment concret, però impossibilitant la valoració d'una evolució ni l'establiment de relacions de causalitat entre les variables.

6. Bibliografia

Aldrup, K., et al. (2022). Is Empathy the Key to Effective Teaching? A Systematic Review of Its Association with Teacher-Student Interactions and Student Outcomes. *Educational Psychol Review*, 34, 1177-1216). <https://doi.org/10.1007/s10648-021-09649-y>

Alwi, M. A., et al. (2020). Support Related to Schools and School Well-Being: Self Esteem as Mediator. *IJPTE International Journal Of Pedagogy And Teacher Education*, 4(2), 199-125. <https://doi.org/10.20961/ijpte.v4i2.42869>

Chiu, L.H., & Tulley, M. (1997). Student preferences of teacher discipline styles. *Journal of Instructional Psychology*, 24(3), 168-175.

Comunidad de Madrid. (9 de Maig de 2025). *Regulación de compensación educativa*. Comunidad de Madrid: <https://www.comunidad.madrid/servicios/educacion/regulacion-compensacion-educativa>

Cruz, J. M. (2007). *Unitats d'escolarització compartida*. Recursos de Psicopedagogia: http://www.xtec.cat/~jcruz/recursos/c_uee.html

Cubero-Pérez, R., et al. (2023). Learner identity in secondary post-compulsory education students from Areas in Need of Social Transformation: an example of resilience. *European Journal Of Psychology Of Education*, 39(2), 535-556. <https://doi.org/10.1007/s10212-023-00704-6>

Departament d'Educació i Formació Professional. (10 de Febrer de 2025). *Documents per a l'organització i la gestió dels centres*. Gencat: <https://educacio.gencat.cat/ca/arees-actuacio/centres-serveis-educatius/centres/organitzacio-gestio/doigc/>

Goyibova, N., et al. (2025). Differentiation approach in education: Tailoring instruction for diverse learner needs. *MethodsX*, 14, 103163. <https://doi.org/10.1016/j.mex.2025.103163>

Gregory, A., & Ripski, M. B. (2008). Adolescent Trust in Teachers: Implications for Behavior in the High School Classroom. *School Psychology Review*, 37(3), 337-353. <https://doi.org/10.1080/02796015.2008.12087881>

Haddad, B. A., et al. (2024). The effect of Perceived Social Support on Self-Esteem and Well-Being Among the General Population of Riyadh, Saudi Arabia. *Cureus*, 16(10). <https://doi.org/10.7759/cureus.71454>

Hendry, K. L., et al. (2011). School Disengagement as a Predictor of Dropout, Delinquency, and Problem Substance Use During Adolescence and Early Adulthood. *Journal Of Youth And Adolescence*, 41(2), 156-166. <https://doi.org/10.1007/s10964-011-9665-3>

Johnson, F., & Erasmus, C. J. (2024). Equipping educators for learning support: A systematic review. *British Journal Of Special Education*, 51(3), 296-316. <https://doi.org/10.1111/1467-8578.12522>

Jowett, S., et al. (2023). Teacher-Student relationship quality as a barometer of teaching and learning effectiveness: Conceptualization and measurement. *British Journal of Educational Psychology*, 93, 842-861. <https://doi.org/10.1111/bjep.12600>

Karisa, A., et al. (2020). To what extent is the schooling system willing to change to include disabled children? *Disability & Society*, 35(9), 1520-1526. <https://doi.org/10.1080/09687599.2020.1809351>

Kaspar, K. L., & Massey, S. L. (2022). Implementing Social-Emotional Learning in the Elementary Classroom. *Early Childhood Education Journal*, 51(4), 641-650. <https://doi.org/10.1007/s10643-022-01324-3>

Lee, J. (2012). The effects of the teacher-student relationship and academic press on students engagement and academic performance. *International Journal Of Educational Reserch*, 53, 330-340. <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2012.04.006>

Liu, X. (2024). Effect of teacher-student relationship on academic engagement: the mediating roles of perceived social support and academic pressure. *Frontiers In Psychology*, 15. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1331667>

Llorent, V. J., et al. (2024). Inclusive education by teachers to the development of the social and emotional competencies of their students in secondary education. *Learning And Instruction*, 91, 101892. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2024.101892>

Morinaj, J., et al. (2020). School alienation and academic achievement in Switzerland and Luxembourg: a longitudinal perspective. *Social Psychology Of Education*, 23(2), 279-314. <https://doi.org/10.1007/s11218-019-09540-3>

Parameswaran, U. D., et al. (2023). Healing Schools: A Framework for Joining Trauma-Informed Care, Restorative Justice, And Multicultural Education for Whole School Reform. *Urban Review*, 56(1), 186-209. <https://doi.org/10.1007/s11256-023-00666-5>

Paramole, O. C., et al. (2024). The Impact of Active Listening on Student Engagement and Learning Outcomes in Educational Settings. *International Journal of Universal Education*, 2(2), 77-89. <https://doi.org/10.33084/ijue.v2i2.8898>

Pesova, B., et al. (2014). Early Intervention and Prevention of Students with Specific Learning Disabilities. *Procedia – Social And Behavioral Sciences*, 149, 701-708. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.08.259>

Romeo, R. R., et al. (2022). Socioeconomic dissociations in the neural and cognitive bases of reading disorders. *Developmental Cognitive Neuroscience*, 58, 1-10. <https://doi.org/10.1016/j.dcn.2022.101175>

Slade, N., et al. (2018). Satisfaction With Individualized Education Programs Among Parents of Young Children With ASD. *Exceptional Children*, 84(3), 242-260. <https://doi.org/10.1177/0014402917742923>

Tarabini, A., et al. (2017). Factors in educational exclusion: including the voice of the youth. *Journal Of Youth Studies*, 21(6), 836-851. <https://doi.org/10.1080/13676261.2017.1420765>

Van Camp, A. M., et al. (2021). Building From the Bottom Up: The Importance of Tier 1 Supports in the Context of Tier 2 Interventions. *Journal Of Positive Behaviour Interventions*, 23(1), 53-64. <https://doi.org/10.1177/1098300720916716>

Wang, H., et al. (2023). Teachers' emotion regulation and related environmental, personal, instructional, and well-being factors: A meta-analysis. *Social Psychology Of Education*, 26(6), 1651-1696. <https://doi.org/10.1007/s11218-023-09810-1>

7. Annex

7.1. Qüestionari: "*tu experiencia en la UEC*"

7.2. Respostes qualitatives del qüestionari

Tu experiencia en la UEC

Hola, soy Marçal, estudiante de Psicología de la Universidad Rovira i Virgili. Estoy realizando mi TFG que lleva por objetivo conocer tu experiencia y opinión personal de la UEC. Con este objetivo, quería solicitar la colaboración voluntaria de los estudiantes de estas UECs. El tiempo estimado para contestar el cuestionario es de 15 minutos aproximadamente. La participación es voluntaria y se puede abandonar el estudio en cualquier momento si así lo decide el participante. La información obtenida será utilizada únicamente para realizar análisis estadísticos así como su respectiva interpretación, manteniendo y garantizando en todo momento el anonimato y la privacidad de los participantes.

No hay respuestas correctas o incorrectas, simplemente me gustaría saber tu experiencia en la UEC, es por eso que necesitaría que fueses lo más sincero/a posible. Si deseas conocer más de la investigación, puedes leer la hoja de información.

Hoja de información: <https://drive.google.com/file/d/15iHyPSLJAbtqBPZjJBRIqqReLVSax9OY/view?usp=sharing>

Formulario de consentimiento informado: https://drive.google.com/file/d/1Q-oonIEuAm2N7qbVxOSJpcnVw_YU8V6R/view?usp=sharing

¡Muchas gracias por contestarlo!

* Obligatoria

Preguntas introductorias

1. He leído y comprendido las condiciones de participar en este estudio, manifiesto que mi participación es voluntaria y doy libremente mi conformidad para participar. *

- Sí, doy mi consentimiento
- No, no doy mi consentimiento

2. Género *

- Hombre
- Mujer

3. ¿Cuántos años tienes? *

- 14
- 15
- 16
- 17
- Otro

4. ¿De qué UEC formas parte? *

- UEC de Calafell
- UEC de Cunit
- UEC del Vendrell

5. ¿Cuánto tiempo hace que estás en la UEC? *

- Menos de 1 año
- Más de 1 año
- Más de 2 años

Respecto a tu paso por el instituto...

En estas preguntas centrate en todo lo que viviste y sentiste en el instituto

6. Antes de venir a la UEC, me gustaba ir al instituto. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

7. Cuando estaba en el instituto, tenía una buena relación con los profesores. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

8. Cuando estaba en el instituto, los profesores tenían tiempo para ayudarme. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

9. Cuando estaba en el instituto, tenía una buena relación con mis compañeros de clase. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

10. En el instituto, sentía que recibía ayuda de los profesores cuando la necesitaba. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

11. Mi comportamiento en el instituto era muy bueno. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

12. Del 1 al 10, creo que mi experiencia en el instituto fue de: *

Muy mala ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Excelente!

13. ¿Con qué frases describirías tu paso por el instituto? (Puedes marcar hasta 3 opciones) *

Seleccione como máximo 3 opciones.

- Me gusta
- Divertido
- Útil
- Estoy a gusto
- Desagradable
- No me gusta
- Aburrido
- Difícil
- Raro
- Normal
- A veces bien, a veces mal
- Ni bien ni mal
- Otra

Y ahora en la UEC, que pienso sobre los educadores.

En estas preguntas, centrate en todo lo que estás sintiendo y viviendo aquí, en la UEC

14. Los educadores tienen tiempo para ayudarme. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

15. Cuando tengo problemas personales, los hablo con los educadores. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

16. A veces siento que los educadores no comprenden bien cómo me siento. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

17. Los educadores me tratan con respeto. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

18. Los educadores me hacen sentir escuchado. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

19. Me siento juzgado por los educadores. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

20. Los educadores de la UEC me han ayudado a mejorar como persona. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

21. Creo que los educadores en la UEC hacen un buen trabajo. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

Mi experiencia en la UEC

A continuación, responde como te sientes y como vives tu día a día en la UEC

22. Creo que en la UEC tengo las herramientas y materiales suficientes para sacarme la ESO. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

23. Me siento cómodo y a gusto en la UEC. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

24. Mis compañeros me respetan y me ayudan si lo necesito. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

25. En general, creo que mi comportamiento ha cambiado desde que estoy en la UEC. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

26. A veces siento que no encajo en la UEC. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

27. Estoy contento de haber venido a la UEC. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

28. Si pudiese, volvería atrás para seguir en el instituto. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

Como creo que he cambiado

Ahora, piensa si ha cambiado algo desde que empezaste a venir a la UEC.

29. Creo que ahora me esfuerzo más que antes en los estudios. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

30. Desde que estoy en la UEC, me porto mejor con los educadores. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

31. He aprendido a controlar mejor mis reacciones cuando algo me molesta. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

32. Me cuesta seguir las normas de la UEC. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

33. Creo que he mejorado mi forma de comportarme desde que llegué a la UEC. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

34. Siento que soy más responsable que antes. *

Completamente en desacuerdo ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Completamente de acuerdo

Mi opinión personal sobre la UEC.

Para terminar, me gustaría que compartieses tu opinión personal sobre la UEC. No hay respuestas correctas ni incorrectas, expresa tu opinión personal con tus palabras.

35. ¿En qué cosas crees que los educadores te han ayudado más? *

36. ¿Y en qué cosas crees que los educadores podrían ayudarte mejor? *

37. ¿Con qué frases describirías tu paso por la UEC? (Puedes marcar hasta 3 opciones) *

Seleccione como máximo 3 opciones.

- Me gusta
- Divertido
- Útil
- Estoy a gusto
- Desagradable
- No me gusta
- Aburrido
- Díficil
- Raro
- Normal
- A veces bien, a veces mal
- Ni bien ni mal
- Otra

38. Del 1 al 10, creo que mi experiencia en la UEC es de: *

Muy mala ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Excelente!

39. ¿Hay algo más que te gustaría decir sobre tu experiencia en la UEC? (opcional)

Respostes qualitatives del qüestionari

En quines coses creus que els educadors t'han ajudat més?

- como persona
- en los estudios
- ha tener ganas de venir ha clase
- para poder sacarme la eso y darme cuenta que ay que ir al instituto
- a estudiar
- en venir
- en nada les digo k ayude y no ayudan no acen vien su trabajo y la verdad komo k aveces siento k kiero irme
- en los estudios
- No robar, hacer mis tareas mejor
- los estudios
- en cambiar mi actitud y me an ayudado a que me vuelvan las ganas de estudiar
- ha estudiar
- el los ejercicio y tal
- me ayudan a entender los trabajos y todo lo que hacemos diariamente.
- .
- nada
- me dan mas atencion y recibo su ayuda cosa que en instituto no hacen.
- en concentrarme
- A mejorar en los estudios
- en cosas que no entiendo de los dosieres y cosas que hay que hacer para nota
- en sacarme la eso
- a rendir mejor en los estudios
- ha mejorar el comportamioento i me han ayudado a como responderle ami madre
- en sacarme la eso
- En hacer muchas cosas hacer dosieres, estudiar...etc. Antes yo no me gustaba estudiant no me gustaba hacer nada y aqui en la uec me han ayudado a mejorar mucho.
- a controlar mis impulsos a fumar menos
- en los estudios
- En estudiar
- me han devuelto las ganas de sacarme la eso
- en la seguridad conmigo misma.

I en quines coses creus que els educadors t'han ajudat menys?

- k agan kaso asus alumnos k no se pasen de la raya k ni tengan muxa confianza k aprendan a respetar
- nose yo creo que ya me ayudan bien

- a sacarme la ESO
- nada
- en Ingles porque no lo entiendo
- ha hacer los dosieres
- ya lo hacen nose
- lo hacen todo bien.
- .
- en sacar buena nota
- Me ayudan bastante y creo que ya lo hacen bien
- dejarme jugar fortnite
- Són muy estrictas con las normas , y me gustaría que me ayudaran un poco más en las mates porque me cuesta mucho.
- en las tareas y eso
- nose
- me a ayudado en todo
- dinero
- en nada
- En nada la verdad estoy muy contentos con ellos.
- lo hacen todo bien
- ns
- En nada, todo perfecto
- son unos fieras
- .

Hi ha quelcom més que t'agradaria dir sobre la teva experiència a la UEC?

- no
- no
-
- que no cambie y si cambia q sea para que pongan las practicas
- no
- quw melo paso bien
- k los profesores mejoren sus komportamiento
- nada me siento muy agusto yya esta
- que los profes en la uec son como familia
-
- k las profes son las mejores
- al principio es super dibertido pero las profes se vuelven mas frias y se vuelve menos divertido
- ...
- es muy top
-
- no
-
- NO
- Mi experiencia en la uec a sido muy buena , he aprendido que todo se puede lograr con esfuerzo , aunque todavía sigo estudiando y aprendiendo muchas cosas pero en los 3 años que llevo aquí me siento agusto , me tratan muy bien tanto como mis compañeros, y

profesoras me están ayudando a mejorar mucho en mis estudios y a centrarme en estudiar para un futuro.

- nose esta genial esto te repesca para tener otra oportunidad por si no has tenido la opcion por cualquier motivo de sacarte la eso en el insti, asique pues es genial
-
- no
- no
-
- no,esta todo perfecto.
-
- no
-
- mi experiencia en la uec a sido agradable me han los educadores me han ayudado en todo lo que han podido.
- que aquí te escuchan y te ayudan muchisimo mejor y por ello estoy agradecida.